

เทศน์เช้า วันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๓

พระอาจารย์สงบบ มนฺตสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เราเกิดมาในโลก เกิดมาในพุทธศาสนา พุทธศาสนาสอนที่สุดแห่งทุกข์ ในศาสนาอื่นเขาสอนให้มีตัวตน เขาสอนให้มีที่พึ่งอาศัยโดยการตัดสินของพระเจ้า ของเราปรารถนาสิ้นสุดแห่งทุกข์

ในการประพาศปฏิบัติ นี้ไง เราเกิดมาพบพุทธศาสนา พุทธศาสนาเห็นใหม่ เรามองไปที่เด็กสิ เด็กนี้ไร้เดียงสา มาก การไร้เดียงสาของเด็กนี้ เพราะมันมีพ่อแม่ ปู่ ย่า ตา ยาย ค้ำครอง ความไร้เดียงสานั้นเลยเป็นสิ่งที่น่ารักน่าชัง นี้ความไร้เดียงสานั้นอยู่กับโลกเพราะอะไร เพราะความเมตตาของเรา

ทุกคนเห็นใหม่ เด็กจะเป็นผู้ใหญ่ไปข้างหน้า เราจะฝากสังคมไว้ ฝากสมบัติของเราไว้ ฝากประเทศชาติของเราไว้ ให้คนรุ่นใหม่ได้ดูแล เราจะดูแลรักษาของเรา เพราะการไร้เดียงสา เราจะให้มีการศึกษา ให้มีจุดยืนของเรา นี้ในเรื่องของทางโลก

แต่ถ้าเป็นคนโตขึ้นมาจะไร้เดียงสาได้ไหม เราเป็นผู้ใหญ่ขึ้นมาแล้วนี้ ไร้เดียงสาพ่อแม่ปวดหัวเลย ลูกเราไม่มีหลักไม่มีเกณฑ์

ความไร้เดียงสามันก็เป็นเหยื่อของสังคมไซ้ใหม่...

เพราะมันไร้เดียงสา! มันไม่รู้ทันสังคมเลย! แล้วสังคมมันโหดร้าย! มันเอาโรคเอาเปรียบกัน! มันเห็นแก่ตัว!

ฉะนั้นการไร้เดียงสาแต่เด็กมันเป็นสิ่งที่น่ารักน่าชัง แต่การน่ารักน่าชังด้วยการปกป้อง ด้วยการดูแลของปู่ ย่า ตา ยาย ของพ่อ ของแม่ ของพี่ ป้า น้ำ อา ปกป้องให้เขาเติบโตขึ้นมาให้มีจุดยืนในสังคม นั้นการไร้เดียงสานั้นมันน่ารัก

แต่ถ้าโตขึ้นมาเป็นผู้ใหญ่แล้วนี่ไปไร่เคียงส้านั้น สังคมจะฝากไว้กับใคร ประเทศชาติจะฝากไว้กับใคร ประเทศชาติ สังคมของเรานี้ ตระกูลของเรานี้ จะฝากไว้กับคนที่ไร่เคียงส่าให้มันปกครองดูแล เป็นไปได้ไหม มันเป็นไปได้!

ฉะนั้นเราจะต้องให้เขาพัฒนาเขาขึ้นมา เราเกิดมาเป็นชาวพุทธ พุทธศาสนา ประพฤติปฏิบัติกัน ปฏิบัติแบบไร่เคียงส่า ว่างๆ ว่างๆ ทำอะไรให้มันไม่มีตัวตน ทำอะไรให้มันไม่มีสิ่งใดเป็นประโยชน์กับเราเลย ไร่เคียงส่าไป ไม่มีจุดยืน ไม่มีสิ่งใดๆ เลย การไร่เคียงส่าอย่างนั้นนะ มันไม่เป็นประโยชน์กับการปฏิบัติหรือ

ในการประพฤติปฏิบัตินี้ จิตของเรามันไม่ไร่เคียงส่านะ ถ้าจิตของเราไร่เคียงส่า เวลามาปฏิบัติ มาเกิดนี่ คูสิ แม้แต่อยู่ในครรภ์นี้ เด็กนี้มันไร่เคียงส่าในสภาวะของโลก ในสภาวะของทางวิชาการ สิ่งของโลกที่มันเป็นเล่ห์กลของโลก มันไร่เคียงส่าเพราะมันยังไม่ทันเขา เพราะความคิดของสมองของเด็ก แต่เด็กมันอยู่ในท้องมันไม่พอใจมันก็คืบนะ อยู่ในท้องมันยังเอาแต่ใจมันเลย มันยังคืบโครมๆ อยู่ในท้องนะ เวลาเกิดออกมาแล้ว ไม่ได้ตั้งใจมันจะร้องให้ มันจะลงคืบ พ่อ แม่ มีเท่าไรต้องควักให้มันนะ มันไร่เคียงส่าไหม...?

มันไร่เคียงส่าในทางโลก ในทางวิชาการ

แต่มันไม่ไร่เคียงส่าเลย... กิเลสเต็มหัวใจของมัน!

เวลาประพฤติปฏิบัติเห็นใหม่ เราจะปฏิบัติให้มันไร่เคียงส่า ว่างๆ นิพพานไม่มีสิ่งใดเลย นี่นิพพานเมืองแก้ว ไร่เคียงส่า! มันจะเป็นหลักเป็นเกณฑ์ขึ้นมา เราต้องมีจุดยืนของเราขึ้นมาก่อน มันต้องมีสติมีปัญญาของมันขึ้นมา มันจะต้องเติบโตขึ้นมา มันต้องมีหลักมีเกณฑ์ของมันขึ้นมา

ถ้ามีหลักมีเกณฑ์ขึ้นมาเห็นใหม่ นี่เราเป็นผู้ใหญ่ คูสิ คุณนายกรรมนตรีสิ คุณกรรมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศ เขาต้องออกไปติดต่อกับสังคมโลก ถ้าเขาจะไร่เคียงส่า... หมคนนะ... เซ็นชื่อที่เดียวยกประเทศให้เขาเลย นี่แต่เวลาเขา

ออกไปนี่ ทำไมเขานุ่มนวลล่ะ เขารู้ของเขา เราจะเป็นผู้นำนะ เราต้องรู้กระแสลม
รู้ทุกๆ อย่าง

หัวใจก็เหมือนกัน เราจะต่อสู้กับกิเลส กิเลสมันอยู่กับเราเห็นไหม เด็ก
เวลาไร้เดียงสา นี่ไม่พอใจมันก็ลงคืบ มันจะเอาแต่ใจของมัน กิเลสที่มัน
ครอบคลุมหัวใจของเรา นี่ ว่างๆ นี่ ไร้เดียงสา สิ่งต่างๆ มันเป็นความนุ่มนวล มัน
เป็นความสุข ไร้เดียงสา มาก

ไร้เดียงสาคือมัน ไม่มีแก่นสาร... มันพึ่งตัวเองไม่ได้...

ถ้าการพึ่งตัวเองไม่ได้นะ พุทธศาสนา พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน เห็น
ไหม พุทธะต้องเข้าใจ “ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต”

พุทธะคือองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน
เราเข้าไปอุปฐาก เข้าไปดูแล เข้าไปรักษา เข้าไปประคองขึ้นมาก่อน ให้เติบโต
ขึ้นมาเหมือนเด็กๆ เด็กๆ มันช่วยตัวเองไม่ได้ ถ้าเด็กๆ ช่วยตัวเองไม่ได้นะ สัตว์
นะ เวลาสัตว์บางประเภท เวลาเกิดคนนะ มันเลี้ยงตัวเองได้เลย

อย่าง เต่า อย่างต่างๆ นี่โตขึ้นมา มันหากินเองได้เลย จะเข้าโตขึ้นมา มัน
ก็หากินของมันได้เลย เด็กถ้าโตมาพ่อแม่ไม่เลี้ยงตายหมด... ตายหมด... พ่อแม่
ต้องเลี้ยง ต้องดูแลมัน เวลามันหิวมันกระหายมานะ มันก็ดูดแต่นิ้วมือนี่ มันคิดว่า
เป็นนม ดูดเอาๆ นี่ แต่มันก็ดูดสิ่งใดไม่ได้หรอก

ใจเรายังภาวนากันไม่ได้เลย!

แล้วไร้เดียงสาบอกว่า มันว่างๆ ว่างๆ นี่ มันเป็นไปได้อย่างไร...!

ถ้ามันตั้งสติขึ้นมาเห็นไหม มันจะดูดหัวแม่มือมันก็ให้ดูดไปก่อน ในเมื่อ
มันช่วยตัวเองไม่ได้ มันก็ต้องดูดหัวแม่มือไปแหละ นึกว่า โอ้โฮ...นี่เป็นธรรมะ!
นี่เป็นธรรมะ!

เราก็ต้องตั้งสติของเราขึ้นมา ตั้งสตินะ คำบริกรรมขึ้นมา ให้จิตมันมีหลัก มีเกณฑ์ของมันขึ้นมา เหมือนเด็กมันจะโตขึ้นมา สิ่งใดเป็นอาหาร สิ่งใดไม่เป็นอาหารนะ คูสิ เด็กมันโตขึ้นมา เวลาเราให้อาหารที่เผ็ด ให้อาหารที่เป็นรสขม มันไม่กินนะ มันจะกินแต่ของที่มันพอใจเห็นไหม

จิตของเราเหมือนกัน นี่มันมีกิเลสตัณหาความทะยานอยากของมันอยู่ มันก็พอใจของมัน มันจะเอาแต่ความพอใจ มันจะเอาแต่ตามใจมัน ถ้าเอาตามใจ มันขาดสตินะ นี่นิพพาน! นิพพานเพราะอะไร เพราะสบายใจไง ในเมื่อใจมันพอใจใช่ไหม อะไรที่มันคร่อมไว้ อะไรที่มันพอไว้ มันก็พอใจมันไง

แต่ถ้าเรามีสตินะ อาหารนี้รสเผ็ด หรืออาหารนี้เป็นคุณกับเรา นี่ถ้าเป็นอาหารมีคุณกับเราเห็นไหม ถ้ามีสติมีปัญญาขึ้นมาละ คำบริกรรมพุทโธฯฯ ปัญหาอบรมสมาธิเข้าไปนี่ จิตมันหดตัวมัน! จิตมันหดตัวมัน!

จิตมันไม่หดตัวมันเพราะสามัญสำนึกของธรรมชาติของจิตมันส่งออก พลังงานนี้มันออกคิด ตัวจิตคือตัวพลังงานเฉยๆ ไม่ใช่ความคิด ความคิดเป็นขั้น ๕ โดยสัญชาตญาณของมันมีอยู่แล้วที่มันจะคิดของมันอยู่ตลอดเวลา พุทโธฯฯฯ นี้ เปลี่ยนความคิดที่เป็นสามัญสำนึกที่มันเคยคิดให้คิดในพุทธานุสติ ให้คิดถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เหมือนเราเลย ไปอยู่ที่ไหนก็คิดถึงพ่อ ถึงแม่เรา คนๆ นั้นจะมีสติสัมปชัญญะนะ เวลาเราไปเที่ยวนะ เราคิดถึงแต่เพื่อนเรา เราคิดถึงแต่ความเพลิดเพลินของเรา เราไม่เคยคิดถึงพ่อแม่เราเลย เราไม่เคยคิดถึงบ้านเราเลย จะกลับบ้านค่อยคิดได้ พ่อจะกลับบ้านนะ เออ...กลับบ้านไปเจอหน้าพ่อแม่

นี่เหมือนกัน เวลามันคิดไปจนเต็มที่แล้ว มันยังไม่รู้สึกตัวมันเองเลย เราเปลี่ยนจากที่มันเคยคิดโดยสามัญสำนึก ให้มันเปลี่ยนมาเป็นพุทธานุสติ ระลึกถึงพ่อแม่ของเรา ระลึกถึงศาสดาของเรา ระลึกถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พุทธานุสติ พุทโธฯฯฯ นึกไว้แบบนี้ตลอดเวลา มันมีที่พึ่ง

พอมีที่พึ่ง เรามีพ่อ มีแม่ เรามีครูบาอาจารย์ เรามีองค์ศาสดาเป็นที่พึ่ง พระรัตนตรัย พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ แก้วสารพัดนึกนี้ นึกอะไรละ นึกอยากได้รางวัลที่ ๑ มันก็นึกได้เศษกระดาษ นึกได้บุญกุศล มันก็นึกได้นามธรรม ถ้านึกถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นึกถึงตัวเรา นึกจนมันเป็นอันเดียวกันเห็นใหม่ พลังงานที่มันส่งออก พุทโธฯ ๆ ๆ มันจะหดตัวเข้ามา มันจะเป็นเอกเทศของมันเข้ามา

จากความรู้เดียวสามันจะผะเจย ถ้าจิตมันสงบ มันจะ โอ้โฮ! โอ้โฮ!
โอ้โฮ! ไม่ใช่ว่างๆ ว่างๆ

ว่างๆ มันจีลอยน้ำ

แต่ถ้ามีสติปัญญาของมัน มันจะรู้ตัวของมัน จากเด็กไร้เดียงสา มันจะเป็นเด็กที่ว่า.. พ่อสอนให้หนูไม่คบบุหรี แต่ทำไมพ่อคบบุหรีละ พ่อบอกไม่ให้กินเหล้า ทำไมพ่อกินเหล้าละ มันย้อนเอาแล้วนะ เด็กมันจะย้อนพ่อแม่มันแล้วว่า สอนไม่ให้ทำ แต่ทำไมพ่อแม่ทำ

จิตถ้ามันสงบแล้ว มันจะเข้ามารู้ตัวมันเอง สิ่งใดดี สิ่งใดชั่ว สิ่งที่เป็นสมาธิมันก็รู้ว่า เป็นสมาธิ สิ่งที่ไม่เป็นสมาธิมันก็รู้ว่าไม่เป็นสมาธิ เมื่อก่อน ว่างๆ ว่างๆ อยู่ ไปสังคมโลกเห็นใหม่ เด็กมันก็ประสาเด็ก เพื่อนมันก็ชวนกันไป แต่ถ้ามันโตขึ้นมา มันจะรู้เลยว่า อะไรที่ควรและไม่ควร

จิต ถ้ามันเคยสัมผัสสมาธิขึ้นมา มันจะรู้เลยว่าสมาธิเป็นอย่างนี้! ถ้าไม่ใช่สมาธิจะเป็นอย่างนี้! แล้วถ้าเกิดปัญญาขึ้นมาเนะ ถ้าเป็นโลกียปัญญาที่เกิดมาจากภพ เกิดมาจากภวาสวะ เกิดมาจากอวิชา ...นี่อะไรครับ นี่อะไรครับ ?

มันไม่รู้หรอก!

แต่ถ้าเป็น โลกุตตรปัญญา มันเกิดจากมัน เราทำของเราเอง ความรู้สึกแตกต่างกัน มันปล่อยวางมัน มันจะเห็นสภาพของมัน ปัญญาอย่างนี้ ปัญญาในพุทธศาสนา ไม่ใช่ปัญญาอย่างที่จำๆ กันมาหรอก!

ปัญหาที่เขาคิดๆ กัน มันเป็นโลกียปัญญา ไม่ต้องศึกษามันก็เกิดเอง
ปัญหาความคิดนี้มันเกิดตลอดเวลา

แต่เพราะเราเป็นชาวพุทธ เราพบพระพุทธศาสนา เวลามันมาตริกใน
ธรรมของพระพุทธเจ้านี้ โอ้โฮ.. บรรลุธรรม! บรรลุธรรม!

จี๋โคง! ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันจะบรรลุมาได้
อย่างไร มันไปทำอะไรมันถึงบรรลุ มันบรรลุเพราะมันจำมา เห็นสังคมประเพณี
เขาทำกัน เห็นครูบาอาจารย์ท่านประพฤติปฏิบัติมา ก็นิพพาน.. นิพพาน..

มันไม่ใช่พานแว่นฟ้านี้ มันจะเป็นพานอะไรของเอ็ง

แต่มันจะเป็นพานขึ้นมา มันต้องรู้จริงขึ้นมาอย่างนั้น เราถึงบอกว่า มัน
ไม่ใช่การไร้เดียงสา นะ โลกเขาไร้เดียงสากัน เราเป็นชาวพุทธ เราจะปฏิบัติ อย่า
ปฏิบัติแบบไร้เดียงสา ความไร้เดียงสามันน่ารักน่าชังต่อเมื่อเป็นเด็ก เขามีพ่อแม่
มีปู่ ย่า ตา ยาย คุณเฒ่า เราก็เหมือนกัน จะไร้เดียงสาในการประพฤติปฏิบัติใหม่ มัน
ก็ต้องมีครูบาอาจารย์คอยชี้ คอยนำ

ไร้เดียงสาทิ้งนั้น คนไม่เคยก้าวเดินจะเอาอะไรมา เราเกิดมาจากพ่อ จาก
แม่ เห็นไหม เกิดมามีแต่ตัวเปล่าๆ ทิ้งนั้น ไม่มีใครมีสิ่งใดติดตัวมาเลย จิตเวลาจะ
ปฏิบัติมันไม่มีสมบัติของมันเลย มันจะมีอะไร คุณนักคุณหนาวานิพพานแขวนคอ
มา มันจะมีอะไร มันก็เหมือนเด็กเกิดใหม่ มันมีแต่ตัวอ่อนจ้อน จิตมึงยังไม่รู้จัก
เลย แล้วมึงจะเอาอะไรมานิพพาน แล้วก็ว่างกันไป เห็นไหม

พอเป็นสังคมที่ไร้เดียงสา มันก็เชิดชูกันไป เชิดชูการไร้เดียงสา หลักการ
ในพุทธศาสนามันเลยหมดเกลี้ยงไปหมดเลย ไม่มีอะไรเป็นแก่นเป็นสารเลย

เราจะเป็นชาวพุทธ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม
ขึ้นมา องค์เดียว นะ ครูบาอาจารย์ท่านพูดบ่อย ท่านตรัสรู้มาองค์เดียว ท่านวาง
หลักการในพุทธศาสนา ท่านเป็นสัตตา เทวมนุสสานัง เป็นครูของเทวดา ของ
มนุษย์สัตว์โลกทั้งหมดเลย

เรานะ ถ้าจิตเราเป็นไปได้อาจจริงนะ มันเหนือโลกเหนือสงสารเหนือทุกๆ
อย่างเลย สิ่งในโลกคาดกัน สิ่งในโลกจินตนาการกัน ผิดหมด!

แม้แต่ตรีภุมมะของพระพุทธเจ้าก็ผิด! เพราะธรรมของพระพุทธเจ้า
ไปอย่างหนึ่ง มันคิดไปอีกอย่างหนึ่ง มันจินตนาการไปอีกอย่างหนึ่ง

นี่ไง จินตมยปัญญาเห็นใหม่ สุตมยปัญญา คือ การศึกษา พอมีจินตมย
ปัญญา ระยะเวลาพัฒนาการของจิตมันต้องมีการผิดพลาด

พอมีจินตนาการ ทางโลกเขาว่า จินตนาการสำคัญกว่าความรู้ ความรู้
ในทางวิชาการเราแยกแยะ เราทำได้ลำบาก เราจินตนาการคาดหมายไป แล้วเอา
ความรู้ตามไป ทางวิชาการเขาทำได้ มันพัฒนาการได้

แต่มันสิ้นสุดก็ไม่ได้! เป็นไปไม่ได้!

ถ้ามันจะเป็นไปได้ มันต้องภาวนามยปัญญา เกิดจากภาวนา เกิดจากจิต
แก้จิต เกิดจากปัจจุบันของจิต เพราะจิตของแต่ละคน พันธุกรรมของจิตของแต่ละ
คนไม่เหมือนกัน คฤณี นั่งอยู่นี้คนเหมือนกันหมดเลย หันหน้าเข้ากันไม่มีใคร
เหมือนกันซักคน ไม่เหมือนกันเลย จิตยิ่งละเอียดกว่านี้อีก

จิตจะไม่มีเหมือนกันเลย การปฏิบัติจะไม่มีซ้ำกันเลย แม้แต่คุณลายนิ้วมือ
มันจะไม่มีซ้ำกันเลย แล้วเวลาจิตมาปฏิบัติ ไม่มีซ้ำกันเลย แต่อริยสังขมอันเดียว
มันเข้าใจกันได้ มันพิจารณาได้ มันเห็นกันได้

นี่พูดถึงว่าเราเห็นโลกไร้เดียงสาไป แล้วปฏิบัติก็ไร้เดียงสาทั้ง ศาสนา
พุทธมันจะว่างเปล่าแต่ถ้ามันเป็นความจริงนะ ใครจะว่างเปล่าเรื่องของเขา มัน
เป็นประโยชน์ของเรา เราต้องตั้งใจของเราเอง แล้วเราทำของเราเอง โลกจะติ
เตียน คนโง่มากกว่าคนฉลาด คนโง่มากจะติเตียนขนาดไหน มันเรื่องของคนโง่

ครูบาอาจารย์ที่ฉลาดคอยบอกคอยแนะนำเรา เราเอาอันนี้ เป็นหลักเป็น
เกณฑ์ของเรา เพื่อประโยชน์กับเรานะ **ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต ผู้ใดเห็น
ธรรม ธรรมะของพระพุทธเจ้าซาบซึ้งมาก แต่นี่บอกว่านิพพาน.. นิพพาน.. แต่**

งเป็น ไก่ตาแตก นิพพานอยู่แต่หันรีหันขวาง เหมือนคนบ้า ตาขวางใจ นิพพาน
แบบตาขวาง แล้วมันจะนิพพานที่ไหน มันต้องจับส่งโรงพยาบาล

แต่ถ้าเป็นความจริงนะ มันจะรู้ ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต จิตใจมัน
จะเป็นของมันตามความเป็นจริง เราอยากจะทำให้มันเป็นแก่นเป็นสารของผู้ที่
ปฏิบัติ ให้มันได้ผลจริงๆ แล้วมันเป็นจริง เราจะเป็นหลักเป็นชัยนะ ร่มโพธิ์ร่ม
ไทรนะ ครูบาอาจารย์แต่ละองค์เป็นร่มโพธิ์ร่มไทรของเราเราต้องหาที่พึ่งของเรา
ให้ได้ พอเจริญเติบโตขึ้นมา มันจะเป็นร่มโพธิ์ร่มไทรของเราก่อน แล้วมันจะแผ่
กิ่งก้านสาขา เพื่อสังคม เพื่อชาวโลก เอวัง